

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEÀ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lovi de-o potrivă în Jidau paraziți și în România necinstiti și instruiți.”

Apărare sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori ... Lei 160
Pentru intelectuali ... Lei 200
Pentru instiții și fabrici ... Lei 500

Apărare Națională.

In concertul preocupărilor multiple, care agită sufletele alese și factorii cu răspundere pentru destinele neamului nostru, problema apărării naționale își are ideologii, apostolii și apologetii săi devotați, cari o expun cu înalt idealism, o răspândesc cu deplină competență și o apără cu desăvârșit entuziasm. Pe acest teren înregistrăm o întinsă și pozitivă activitate.

Tribune, catedre, redacții și chiar amvoane răsună și se întrec în cântece de preamarire a ideii, a apărării naționale, ceea ce e și datoria și chemarea noastră de Români, să o facem.

Pentru că naționalismul este o putere, o idee-forță, o unitate de conștiință, pe baza unui caracter etnic și a unei aspirații comune, care solidarizează într'un mănunchiu bine legat și indisolubil nedespărțit pe toți cei ce aparțin unui neam.

Ceea ce-i principal iubirea pentru creștinism, este naționalismul pentru un neam. Iar naționalismul nostru este iubirea noastră vie și activă față de Țară și față de Neamul românesc.

Si această iubire desinteresată, acest cult comun începe chiar dela noi însăși, dela cultura și dela religia noastră, dela căminul nostru și dela frații noștri de sânge, dela limba și dela legea noastră, dela datinele, postul, horele, doinele și cântecele noastre și cu un cuvânt dela tot ce reprezintă aspectul original și specific al sufletului nostru autohton românesc.

In alte ordine de idei noi credem și suntem convingi, că prin nimic nu putem servi mai autentic, mai mult umanitatea, decât prin cultivarea sănătoasă și rodnică în spirit tradițional al acestui naționalism integral.

Nu putem iubi umanitatea — care e o abstracție, până când nu ne îndrăgim pe noi, cu toată zestrea noastră spirituală. Așa e firesc, așa e logic și așa e și necesar ca să fie.

Însă privind realitatea vietii curente vom constata că alătura de această activitate pozitivă a bunilor români a lucrat și lucrează și o mișcare negativă a străinilor răuoitori și interesați, care are ca întâi dizolvare, anihilarea și distrugerea a tot ce-l unire și deci putere, a tot ce-i național și deci românesc și a tot ce-i creștinesc și deci religios.

Curente internaționale de contrabandă și ideologii străine, sub-

versive și suspecte sufletului românesc, în numele unuiumanitarism, internaționalism rău înțeles, se întind ca pecinginea pe trupul țării noastre și aduc cu sine agenții descompunerii, ruinei și morții.

Le știm autorii și le vedem negustorii. *Jidau*. Le cunoștem metodele și le descoperim mijloacele prin care lucrează și nu ne miră prea mult, pentrucă domniația li scopul și așa li firea pornită spre rău.

Dar ceeace ne lovește și ne cutremură mai mult, este faptul că avem și 'ntre noi o rătăcire: „Instrăinații”, cari sună coadă de topor în mână „paraziților”, creștini străini și jidani de-o potrivă — și cari au făcut și fac mereu compromisuri cu străinismul, cu elementul care denatură și acaparează, strică și strivește fără milă și cruce valorile sufletului nostru și pe deasupra ne fură și ne iefue de sub ochi și bunurile materiale.

Si e lung cortegiul acestor trădători. De o parte avem pe acei români cărora le displace jocul, cântecul și portul românesc, de altă parte avem pe instrăinații cari sprijinesc numai căstigurile străinilor, sau invers avem creștini cari speculează mai rău că jidani, — iar de altă parte avem pe acei instrăinații cari își fac „afacerile” cu străinii. Aceștia sunt cei mai periculoși, pentru că lucrează și cochetează cu ochiul lui Iuda, cu banul.

In fața acestor lăpădați și renegați, e jenă și rușine, sau în ori ce caz deplasat, ca să vorbești despre cântecul, jocul și portul național, sau să pomenești de creștinism, — și e plăcitor să le amintești despre educația ideii și a simțului național, sau despre orice ce privește produsul propriu băstinaș.

Aci-i răul cel mare și aci ne doare mai rău, întrucât avem prea mulți români, cari nu cugătă, nu simt și nu lucrează destul de românește. — Zadarnică și ori ce trudă, până când noi mai întâi nu ne prețuim în mod sincer și efectiv avutul nostru, cu care vrem și trebuie să contribuim și să colaborăm la cultura universală.

De aceea apelul nostru se îndreaptă în primul rând către Români.

Fraților! Noi mai întâi să ne ținem caracterele în focul întransigenții național-creștine în fața pericolului jidovesc care ne a-

menință și problema se va soluționa dela sine. Când un organism e infectat de insecte parazite, cel mai eficace tratament este în primul rând curătenia și aplicarea receptului specific boala și sănătatea urmează în mod natural. — Însă când te apuci să te pureci înainte de a te leuci, se zice că, pureci devin mai amenințători și te persecută mai invierșunat. Deci mai întâi purificare și apoi vânătul vine de-a gata.

Receptul nostru e să ne valo-*rifcăm* noi mai întâi *comorile neamului*, să fim noi curați și pacostea cu năpasta va dispărea, lăsându-ne integri și sănătoși. Altfel noi rămânem vinovați și semn rău atunci, când devalorizăm și disprețuim ceea ce avem

mai scump și mai sfânt, atât ca bogății externe, cât mai ales ca ... și frumuseți interioare.

Apărarea națională nu stă numai în păzirea hotarelor țării, sau în asigurarea siguranței interne a statului, ci mai ales în sănătatea și în vigoarea sufletului nostru autohton-românesc.

Din acest adevăr răsare și idealul nostru: *naționalism integral și creștinism sincer și activ* și prin el vom avea trăinicia și apărarea cea mai bine organizată și mai perfect întărită.

Acest ideal iluminat și inspirat din deviza: „*Hristos, Regele, Națiunea*”, constituie cea mai încercată și mai etern-valabilă apărare națională, pe care nici acum și niciodată, porțile iadului nu o vor birui... *Florin Undă.*

„Doamne ești nedrept Doamne”

Publicăm acest articol în care se oglindește atât de bine pe de o parte viața plină de mizerii a bieșilor funcționari și a omului sărac: tăran sau muncitor dela sate sau oraș, iar pe de altă parte viața înbuibătă, plină de desfrâu, orgii și tot felul de plăceri trupești murdare a oamenilor ușoratici, prea bine situati, în special a imboagățitilor de răzbăi și jidaniilor, cărora îi se pare că pentru satisfacerea poftelor lor dobitocești, nu mai este de ajuns nici măcar, nici șampania nici *femeea* ci își caută placerea în stângerea vieții de chin a celor nenorociți, și în agrăvarea prin orice mijloace a mizeriei celor necăjiți. *N. R.*

Cu capul plin de cifrăria biroului, după o muncă obositore de opt ore pe zi, plecai spre casă să-mi achiziționez față de stomac la aceeași „Bodegă-Restaurant” din mahala mea și apoi să-mi odihnesc truditul trup în singurătate și recèle pat.

Mulțimea trecătorilor, sgomotul mașinilor ce aleargă în toate părțile, fulmul lor, praful și pe alocurea noroului rămas dela stropitoarele comunale, mărăță mai mult cu haosul din capul meu și aproape zăpăcit am fost nevoie să o iau la drum pe străzi mai lătrălnice spre a scăpa de acel mare sgomot.

In drum spre o stradă mai linistită am trecut pe lângă un frumos local de petrecere. Privind prin marile glamuri, costisitor mult mai mult ca ieafa mea pe trei ani, am zărit înăuntru multime de bărbați și femei. El grași albi, monoclați parte, cu părul lins și uns lipit pe capetele seci de morfinomanii și pești, bine îmbrăcați și cu brățări la mâni. Ele frumoase, foarte mult vopsite, îmbrăcate aproape gol și înzorzonat ca niște păete de la panopticum sau circus cu cersei, lanțuri la gât, la picioare și cu șerpi de aur de jur împrejurul mâinilor goale.

Toți veseli toți cu zâmbetul mulțimii pe buze și în ochi, șampania, icrele negre, mânări alese, vinuri strâine, desfătu ochii, și aşteptau să umple pântecele acestor domni și doamne făpturi fericite.

Amărat de atâtă frumusețe și cu stomacul chiorând fug aproape voind să fiu căt mai departe de acest loc al lăsătorilor și blâstămăților.

Pe una din străduțele ce duc spre casa unde locuiesc în cartierul gărel de Nord, la o căsuță jumătate în pământ, cu ochiurile glamurilor sparte și lipite cu jurnale, pereții aplacați și aproape dărâmati de umezeală stau câteva femei din mahala cu față plină de spaimă și vorbeau în taină. „Hai mai repede Domnule Dostor că moare săracă”.

— Nu sunt doctor bătrâno, dar ce este ce s'a întâmplat? mă adresez unei bătrâne ce mă credea doctor și după care probabil trimisese.

— Blata Sanda văduva și a călcat-o niște boeri cu motonobliul și au lăsat-o în drum și acum e pe moarte”.

Văesc să intru în casă dar la ușă m'a oprit miroslul greu ce eșea din cameră. Totuși am intrat și ceea ce am văzut m'a îngrozit.

In semiobscuritate jumătate întuneric am zărit un fel de pat cu stâlpi bătuși în pământ, pe scândurile putrezite și cele câteva zdrențe un covor murdar, o pernădină care curgeau pălele, o masă cu trei picioare, un scaun la fel cam toată mobila. Într-o lăď cu ale guri un copil dormea în zdrențe.

Pe pat zacea în nesimțire un fel de vîță, prima impresie am avut că văd un lemn îmbrăcat cu niște adrenă, aşezat în pat drept sperie-toare.

Cum sta cu ochii închiși, mânile niște fuse pe plept, ai fi crezut că de mult este dusă dintr-o cel vil, dacă uscatul ei plept nu ar mai fi avut ușoare mișcări de respirație.

In unul din colțurile casel am zărit mai în urmă pe un petec ca niște căini stând încă doi copilași ai sărmănei văduve, strânsi unul în altul se uitao cu mirare când la mine când

la femeile cari mă urmăseră, neputând prîncepe ce-i atâtă lume.

Nenorocita femeie dormea sau era leșinată. Am putut afia dela una din femei că Sanda era lucrătoare cu zlua. În acea seară întorcându-se de la lucru grăbită cu hrana copilașilor a ajuns-o un automobil care venea cu cheflii. În plină viteză a trecut peste ea și fără ca cineva să vadă ce număr poartă automobilul a dispărut.

A adunat-o de pe stradă un garădist și a dus-o la spital, dar acolo nu a putut sta căci neavând cine să-l plătească întreținerea a gonit-o și astfel zace fără nici un ajutor, decât ceeace pot să-l facă vecinele milioase, cari au griji să-l hrânească și blești copilași.

„Mai bine ar lua-o Dumnezeu”, zice o femeie, ar scăpa săracă de viață astă păcătoasă, copiii ne-am vorbit noi vecinii să-l luăm și cu ce hrana avem să-i creștem căci tare's buni și cuminti sărmanii.”

Oboseala, foamea și chiar supărările mele au dispărut față de atâtă ne-norocire și atâtă de neagră mizerie.

Gândul îmi fugi la cele ce văzusem cu câteva clipe mai înainte la cel ce nepăsători, subuibați de bine, răsfătați în plăceri, omoară oamenii, lasă copil nenorociți, familiile întregi robesc o viață întreagă și trăesc mai rău ca animalele pentru asemenea trăntori.

„Doamne ești nedrept Doamne” striga eri la Cimitir un părinte ce și pierduse copilul. „Doamne ești nedrept Doamne când deosebești făpturile tale” strig și eu cu toată durerea sufletului meu.

/ac invalidul Brașov.

Din Curtici.

Pentru Dl administrator finanțiar și în atenția „celor în drept”...

In legătură cu cele publicate în numărul 16 a ziarului „Apărarea Națională” contra D-lui I. Sfîrdian, mare proprietar și „restauranteur” în comuna Curtici, acuzându-l că ar fi bogat și că ar fi comis contravenții în câteva rânduri (scuze pentru lipsă de explicație) cu beuturi etc. este bine să se știe că în com. Curtici este alt caz mult mai grav, al jupânului L. Klein mare comerciant și crîșmar despre care însă nu vor să audă „Domnii” cel în drept.

Cetîți și examinați cazul de mai jos, să vedeti pungășia și falșificarea în acte publice la primăria comunel Curtici, pentru a îmbogăți pe un cetățean străin.

Jidoavca Văd. H. Stern, (din anul 1919 D-na (?) Klein Stefania) fostă văduvă de războiu, cu două orfane, însă cu avere în valoare de milioane în anul 1919 s'a căsătorit legalmente cu Ladislau ifig Klein, de originea din Ungaria, deci supus ungur, care nici până azi n'a devenit cetățean român, deși a intervenit în interesul susnumitului supus ungur un „Senator” liberal, bine cunoscut în cercurile politice a orașului Arad. În anul 1923 ca să căștige și mai multe milioane pe pielea țărănuilui român i-sa întocmit acte falșe la primăria comunei Curtici (nu se știe prin cine, prin ce da!) prin care s'a certificat că susnumita H. Stern Stefania este văduvă de războiu (deși era de patru ani căsătorită cu L. Klein supus ungur) că este săracă (deși avea atunci avere de milioane) că are două orfane (îmbrăcate în mătasă) și că prăvălia (din punct de vedere sanitar, și social) corespunde cerințelor legale (deși este abia de 10 metri de biserică gr. or.) și se pot elibera „Bre-

vetele” și „Autorizațiile” pentru vânzarea beuturilor spirituoase și articolelor monopolizate. A și primit și „Brevet” și „Autorizație”. A primit de toate de ce a avut nevoie. (Ba a primit și un carnet dela I. O. V. Arad, cu care călătoarește cu 75%, penetrucă doară este.... millionară). Să toate aceste „Brevete” și „Autorizații” s'au întocmit pe numele Văd. H. Stern în anul 1923, când se numea, *dîja* de patru ani, Stefania Klein, fiind căsătorită cu el legalmente. El însă – fiind cetățean ungur – n'a putut obține acele drepturi („Brevete”, „Autorizații”, etc.), dar la noi toate sunt posibile, „se face” (El zice: „La voi toate se pot face, numai să fil bine provăzut cu.....”)

Să să vedei – „Domnilor în drept – ce este mai interesant în toată această murdarie?!

Când s'a dresat o plângere autorităților... contra cazului murdar și escroc, ce credeți cum s'a făcut cercetarea? Nu s'a căutat adevărul celor indicate în reclamație făcută contra lui L. Klein ci s'a căutat prin „Postul de jandarmi” Curtici, care a fost a-el ro-

mân care a avut curajul să facă o reclamație (plină de durere) contra unui Klein?

Din partea Administrație Financiară a Județului s'a făcut cercetarea mai severă, și ca rezultat s'a retras „Brevetul” cu drept de vânzare a beuturilor spirituoase (singur acel „Brevet”), indicând termen de 15 zile pentru reclamație la Ministerul Finanțelor – prin Administrația Financiară – precum prescrie și legea. Reclamația s'a și făcut, s'a înaintat Ministerului de Finanțe prin Administrația Financiară. Însă ce dă Dumnezeu? Reclamația s'a opus la Adm. Fin. și sa și rezolvit, fără a mai fi înaintat locul în drept. Să ce credeți care a fost rezolvarea? Brevetul s'a dat înapoi jidului supus ungur, de către Adm. Fin. de acela Adm. Fin., care cu câteva zile înainte l'a retras dela el. Cu ce drept? Să răspundă „cei în drept”.

Vedeți Domnilor ce face banul.... murdar în țara „Românească”.

Vom reveni și nu ne vom uită nici de Pomulverde „Grünbaum”.

Un bun român.

Ce, cum, și până unde toleră?

Se vor împlini zece ani dela unire, ne vom aduna la serbările organizate, ca să ne întărim sentimentul patriotic și să încheiem un bilanț al organizației sau mai bine zis a... toleranței noastre.

Să totuși nu ne putem aștepta la cine știe ce dare de seamă, de pe acuma având în față oglinda adevărată a luminilor și a acelora ce se petrece alția la noi, unde își fiue în ureche „nem tudomul” unguresc și vîz-ul jidovesc.

Nemulțumiri pe toate căile. În țara aceasta românească, așa cum e ea, treaba noastră și nu treaba lor, străboli nu sunt mulțumiți. Dacă le-a murit un prieten de găină, România e de vină, dacă le-a născut nevasta în loc de băiat o fată sau în loc de unul doi, România e de vină; dacă nu se pot înținde ca o română să trăiască în două, trei odăi el și soția, România e de vină; dacă și-a băut casa și avere din cauza nimerniciei, România e de vină; dacă nu-și mai poate tocmai de slugă pe bûdös-Olah-ul, România e de vină; dacă îl dai afară din slujbă și-i strâng de gât judecătorii, că nu respectă slujba, România e de vină. Însărișt dacă n'au parale să-și facă mendrele și îl se ia pământul de se face fericit atât țăraniungur cât și român, România e de vină. Caută nod în papură și nu-i găseșc. Să-i ferească sfântul să-l găsească.

Chestiunea optanților a îndreptat privirile tuturor statelor către noi să afle ce-i doare pe Unguri, de facătă gălăgie. Să după ce s'au făcut de răs pe la Liga națiunilor, în nemănumite rânduri, căutând să facă din alb negru, căutând să imbeză cu apă rece pe luminații lumii, tot aceștia i-au trimis la plimbare să rezolve chestiunea în înțelegere cu România. În curând deci comisiunea noastră se va întâlni la Rapallo cu comisia Ungară. Natural vor căuta alt „nod în papură” dar ai noștri vor ști să-l deslege tot cu atâtă șicură. Știm noi ce vor, căci nu împrițărirea îl doare – dar vedeti a trecut baba cu colacul.

Să nemulțumirile vin zile cu zile. Se leagă de organizație și de tot ce se petrece la noi alția acasă, de par că

dela dânsii ne trebuie aprobarea. Mă rog! ai ce mâncă, ai un pat să dormi, ai o haină să-ți acoperi peluca fină de grof? Ai! Ai o slujbă în care poți vorbi cum vrei, ai școală, ai biserică, partid politic, reprezentant în parlament, ziare și reviste? Ai! Ce-ți mai trebuie!

Cum ne organizăm, cum ne facem legile, le păzim și ne răfum în casa noastră, nu te interesează. Pentru asta nu dăm socoteală nimănui, dar de cum vouă! Taci chitic și mănoancăți pâinea românească, după cum și noi îi-am măncat pâinea ungurească tot chitic.

Să cînd mă gîndesc, că mai avem pe spinarea noastră și lîstele jidane, lipitori fără căpătai în lume și pe care n'ai unde să-i trimiș decât în..... (Doamne să nu intru în păcat), îmi vine să cred că noi suntem să hrănim străini, cocoloșindăi să nu ducă lipsuri și să nu se obosească de atâtă muncă.

Amintisem în rândul trecut, cum stau cocoțați în slujbe, acești mulțumiți și cum și-au vîrât coada în satul noastră, dând exemple com. Ineu-

Să lăsăm vorbele la o parte și să trecem la fapte, să scoatem pe hărțile, adevărul în ochii lumii, ca să se vadă că n'o duc aşa de rău pe aici, bucurându-se de aceleasi drepturi.

Mă îndrept cu gândul, către toți acei, în inima căror arde aceeași lăbire de țară și mă gîndesc că prin ajutorul lor, aș putea face o anchetă în lumea satelor. Să stabilim procentul de străini, ce stau înșipit în funcționi și exercită comerțul, pentru a restabili adevărul.

Nu șovăță în fața adevărului. Ridicați fruntea sus, semetă, mândri, luati condeul și dați adevărul pe față.

Ziarul „Apărarea Națională” ne dă tot concursul necesar, ca să putem face ancheta și să stabilim un adevăr deschizându-ne larg coloanele lui; pentru care noi îl mulțumim.

Pentru aceasta răspundeți la întrebările de mai jos, pe adresa redacției ziarului:

Numărul populației precizat pe naționalități.

Numele funcționarilor dela primărie, bancă, judecătorie etc.

Numele comersanților de orice natură. Numărul școalelor și învățătorii precizat pe naționalități.

Secțile străine, atașate pe lângă școala primărie de stat.

Bisericile și felul lor.

Ce zile observați că se citesc în satul d-voastră.

Rândurile acestea se îndreaptă către domni învățători și preoți și către toți acel, ce au o inimă românească. Deci la lucrul!

Iar voi străinilor, peste capul cărora cad aceste rânduri, fiți înștițați că n'avem puterea să vă dăm afară, să vă micșoram sau să vă mărim salarul ci doar avem pofta să știm că sunteți în frontea satelor, (excluzând orașele) sfătuindu-vă doar să mai dați lumini la biserică, drept mulțumire lui Dumnezeu, că sunteți acolo unde sunteți.

Gheorghe Atanasiu Timișoara.

Politică școlară...

Care dintr-o cel ce ați cîtit, în urmă trecut al ziarului nostru, pătania Tânărului învățător N. D. pe la ușile Revizorilor și Inspectoratelor școlare, în căutarea unui post pentru existență, n'ați înțeles și nu v'ati scărbit de ceea ce înseamnă la noi politică școlară? Să care v'ati putut reține memoria că să nu redeștepe în minte alte multe cazuri similare, din marea și importanță tabără a învățământului? Cred că nici unul; pentru că de cățiva ani încă, ne este dat să vedem, într'uuna, cum se succed și se întrec în cele roadele politice școlare românești, în toate gradele învățământului.

Nu vom face, de data aceasta, critica pedagogică a nici unei legi școlare, nici nu vom releva căteva rezultate îmbucurătoare ale acestora, ci vom expune numai o anumită parte a politicei noastre școlare scoasă, bineînteles din sfera abstractă a doctrinei și pușă pe arena vieții practice.

Nici școala românească nu s'a ferit cu o politică mai bună decât aceea cu care ne feresc pe noi partidele. Aceea lipsă de conștiință, aceea desinteres și aceea superficialitate pentru școală ca și pentru ori ce ramal activități noastre. Căci cum am putea crede într'o politică școlară serioasă, când la ușa unui Inspectorat stau 500 de tineri fără post? Situația aceasta e generalizată de astfel nu numai în învățământ, ci în toate funcțiunile statului. Statul, care a chemat la școală prea multă lume, n'are ce face acum cu tinerii ce au terminat cartea. Azii avem o categorie de inteligenți ce dă și face ori ce pentru o bucată de pâine. Acești proletari intelectuali, cari nu pot avea nici o convingere în afară de unica dorință a existenței, formează cel mai rușinos simbol al politicei noastre școlare.

Să nu ni se spună că tinerele elemente trebuie să concureze prin muncă, pentru ca cel puțin cel mai bine pregătiți să poată ajunge la posturi. În război și selecția valorilor azi se face după un criteriu ce are drept bază: banii, protecția, mlogeala etc... Să învățătorul N. D. a fost întâiul la diploma, dar ce folos? Dl. revizor din Deva nu-l lăua în considerare diploma, ci altceva: banii.

Să nu ne mirăm prea mult de bizară mentalitate a acestui dn. revizor. Când diectorul învățământului primar e fantele Petre Ghițescu, cuceritorul de inimi al învățătorilor (ah! farmecul dăscălișilor!), ce poți pretinde dela un biet revizor. Face și el ce poate. Numai că... ne trece prin minte o întrebare: așa înțelege dl. Dr. Angelescu să plămădească sufletul zidurilor sale școlare? Trist, foarte trist lucru, dle ministru Angelescu !!

On. Ls.

CREMĂ DE FĂTA

„MARGIT”

De vânzare pretutindeni

Ciomagul...

Auziți, români și vă cruciți! Ungurii îa Huedin, Sașii îa Brașov și Sibiu, řavbli îa Timișoara, cer ca și limbile lor să fie puse pe picior de egalitate cu a statului, căci de unde nu, se va alege vă și amar de noi... ne vor reclama la Liga Națiunilor.

Se mai svonește că deputatul Fildeșman și senatorul Horia Carp, au intenționea să ceară Dului Duca, să se permită în administrație și idishul — jidani — de! — știindu-și limba.

Mâine, poimâne se vor prezenta la primul ministru — cu care se asemănă la față — o delegație de țigani, în frunte cu bulibașa, să fie puși și ei pe picior de egalitate cu ungurii, de oarece concursul de înjurături s'a terminat cu balotaj.

Mie, personal, îmi place nerușinarea, până atunci însă până ce nu trece dincolo de limită.

De astă-dată însă, foștili noștrii șatrapi s'au întrecut cu firea; au uitat nu numai trecutul dar și realitățile.

Ungurii au uitat de zilele dinaintea lui 1918, când jandarmii lor, împărați cu pene de cocoș, fură prin gard dela români, intrau cu baloneta la armă în bisericile noastre?

Au uitat de închisorile dela Seghedin, Văț, Bălgad etc.?

Au uitat de internările dela Șopron?

Dacă au uitat și oficialitatea noastră se preface că uită, noi români n'am uitat și nu vom uită, iar lor, dacă nu vor să-și amintească le vom aminti noi.

Sașii, au uitat că au fost aduși în fața noastră de domnitorii unguri și pământurile cari le dețin azi sunt luate cu forța dela români, de aceiași stăpâni, iar o bună parte sunt furate de dânsii dela români?

Să nu uite și mai cu seamă Dr. Rudolf Brändsch, căci le vom reîmprospăta memoria, cu toate că sunt cam greoi la cap și la burji.

Šavbli au uitat că pentru dânsii au fost goniți români la munte, din câmpile Banatului și pusta Aradului?

Când toți au intrat în casa românilor, cu chei false, pe ușă din dos, ce mai vor egalitate? Nu! Vor mai mult. Vor ca limbile lor să fie folosite în administrație! Le vom face-o și pe asta, însă cu o mică rectificare; le vom folosi pentru „administrație”.

Ca încheiere îl rugăm pe iubiti noștri compatrioți să se mai astămpere; îlăudă noi, poporul românesc, avem aceleași idei despre Liga Națiunilor, ca și cel ce o conduce; adică ce se hotărăște acolo sunt glume, mai mult sau mai puțin diplomatice, iar pe cei ce ne amenință în serios cu *Liga* îl vom trata și noi tot serios... cu *ciomagul*... și-i asigurăm că ne pricem la acest apor!

Iar noi fraților români să facem o operă creștinească cu acești nenorociți; când vom vedea pe vi'unul alurând, să-l stropim întâi cu apă rece și dacă aiurează și mai departe să-l trezim cu ciomagul.

Deci că pregătim ciomagul, căci apa începe să se aproape de îngheț.

Niculae Ghiluri.
student.

Mentalitate jidovească.

Un avocat șiret, căștigând procesul unui client al său botezat cu briceagul, îl comunică rezultatul procesului prin următoarea telegramă:

— „Cinstea și dreptatea au căștigat.” Jidani, când cetește telegrama, se repede la primul birou poștal și răspunde avocatului:

— „Fă imediat apel!”
(Îl ține să spăla că cinstea și dreptatea nu poate fi pe partea lui).

Informații.

† In momentul când ziarul este sub tipar aflat că Prefectul orașului și a judecătorului Arad Ion I. Georgescu a trecut la cele eterne.

In No. viitor vom reveni.

Toată lumea vorbește de schimbarea actualului guvern cu unul „național”, care ar guverna vreo 4–6 luni, predând apoi locul unui guvern Maniu.

Stie D-zeu ce va fi! Cea mai mare prostie este să profetești ceva în ce privește politica, căci este mai schimbăcioasă și decât vremea în luna lui Martie.

Data de 50 ani dela reanexarea provinciei Dobrogea la patria mamă se va serba cu o deosebită pompă, — așa după cum se cuvine de altfel — în ziua de 28 Oct. a. c. la Constanța.

Vor lua parte la serbări și: M. S. văd. Regina Maria, A. S. Regală Principesa Mamă Elena, A. S. R. Principesa Illeana și Înalta Regeță.

Veste bună străbate toată partea de vest al țării, când cu multă bucurie află că în fine s'a realizat o dorință, care era a fiecărui român din aceste părți, că adecă să avem o societate de teatru a noastră. În cadrele Asociației Culturale „Vestul Românesc” din Oradea Mare a luat deja ființă așa numitul „Teatru de vest” și spre bucuria Arădenilor va debuta în zilele de 17, 21 și 22 Octombrie în orașul nostru.

Credem că nu mai trebuie să amintim că datorința tuturor românilor de la granița de Vest este să dea tot sprijinul acestelui acțiuni frumoase și de mare importanță pentru viața culturală și artistică națională din Vestul României.

Nu ne venea să credem și intereseându-ne ne-am convins că este totuși adevărat că furnizorul Corpului de grăniceri este un jidan.

Nu credem să fie o altă jarmă mai rău alimentată, mai prost — zdrențos îmbrăcată și provăzută cu armament mai defectuos decât scumpă și viteaza noastră armată națională!

Care este cauza? Faptul că se și fură mult pela regimenter, divizii etc. dar că și furnizorii ei de alimente, echipament și armament sunt aproape toți, sau indirect putem zice hotărât, că sunt toți jidani.

Câtă bătăie de joc! Câtă rușine!!

Dirijabilul „Graf Zeppelin” a trecut oceanul Atlantic din Europa în America parcurgând drumul în 116 ore. Vă puteți închipui ce primire îl-au făcut americanii.

În scurt timp va începe transbordarea regulată cu pasageri cu Aeronavele „Zeppelin” între Spania și Brazilia.

Par că ne apropiem tot mai repede de timpul când nimic nu va mai fi minune pe lumea aceasta!

Rezultatele examenului de bacalaureat, din sesiunea de toamnă Reglunca Timișoara. (pt. Arad.)

Dela Liceul „Moise Nicoară” din Arad s'au prezintat 81 de candidați, dintre cari au reușit 40. Între cei reuși sunt următorii români:

Teriteanu Gheorghe, Vințanu A. Vișniu Horea, Grozav Teodor, Rujan Dimitrie, Stoia Lazar, Papp Iulius, Nădăban Ioan, Manu Augustin, Tudor Romulus, Pascu Silviu, Glăvan Pavel, Băcila Ludovic. Dintre cei cu tranziție au reușit următorii:

Filiti N., Spiride, Pascu, Pălincaș, Mărginean, Morodan, Șicolan, Faur, Constantinescu și Colceriu.

Dela liceul de fete „Elena Ghiba-Birta” au reușit următoarele românce: Dragoș, Sirena Caciș, Rozalia, Papp Felicia, Dragos Lucia, și Curtișiu Elena.

Candidații liceului nostru s'au dovedit bine pregătiți, în special la Istorie și la Franceză, datorită bunilor și vrednicilor noștri profesori, Grigorie Someșan și Jean Decamp.

La Budapesta Debrețin și Seghedin au fost mari turburări studențești. Jidani au fost străni bătuți, iar redacțiile și librăriile ziarelor jidovești-sozialiste „Az Est” și „Népszava” au fost complete nemicite.

Si totuși ițigoii cu Rothermere sibiard că la noi sunt persecuți!

Despre fraudele cu terenurile petroliere, prin cari s'a pagubit statul cu multe miliarde, s'a scris foarte mult în toate ziarele săptămâni de a rândul. Publicul se aştepta la o răfuiașă în parlament fără păreche între adv. Micescu, apărătorul defraudatorilor și vicepreședinte al parlamentului și între dl. ministru al justiției.

Azi abia se mai amintește ceva, despre chestiunea deținuții au fost eliberati și mușamalizarea încă nu s'a terminat.

Este și acesta un motiv serios ca străinătatea să albă încredere în noi să ne dea împrumut mare și ieftin!

Si între Oradea mare și București circulă deja trenul rapid-fulger, cu ajutorul căruia poți parcurge distanța dela Oradea la București numai în 12 ore.

Este bine și frumos ba chiar și folositor. Dir. Gen. a C. f. r. să nu ulte însă nici pe un moment să se îngrijească de întreținerea regulată a drumului și cu deosebire este necesară schimbarea traverselor, căci astfel ușor se poate întâmpla o catastrofă, care ar putea aduce cu sine sistarea tuturor „rapidelor”.

**Oroloage și bijuterii
cu cele mai ieftine prețuri
se capătă la firma**

Csáky

Arad visavis cu biserică lutherană

Publicații de licitație.

Publicație de licitație voluntară.

Aducem la cunoștință publică, că la 5 Noemvrie 1928 vom vinde la licitație publică următoarele imobile:

1. La orele 11 și 1/2 în Gușeront, în filiala băncii, edificiul filialei, care formează proprietatea Băncii Asociate S. A. cu prețul de strigare de 700.000. Lei.

2. La orele 14 d. m. la orele 2 în Buteni, în localul filialei băncii edificiul filialei care formează proprietatea Băncii Asociate S. A. cu prețul de strigare de 500.000. Lei.

Vadiul este 10% a prețului de strigare, care sumă amatorii trebuie să o depună în numerar la mâinile notarului public, care va proceda.

Contractul apt pentru intabulara dreptului de proprietate îl va primi cumpărătorul după aprobarea Comisiei de Lichidare, dar maximum în termen de 30 zile.

Toate taxele cad în sarcina cumpărătorului.

Comisia de licitație a Băncii Asociate din Arad.

Publicații.

Aducem la cunoștință publică, că la 4 Noemvrie a. c. vom vinde imobilele următoare: vinde

1. A. m. la orele 11 și 1/2 în Cermeiu, în localul filialei băncii edificiul filialei, care formează proprietatea Băncii Asociate S. A. cu prețul de strigare 380.000. lei iar după aceasta imediat edificiul magaziei de cereale, care formează tot proprietatea Băncii Asociate A. S. cu prețul de strigare de 200.000. Lei.

2. După masă la orele 2 în Ineu, în localul Primăriei, edificiul filialei care formează proprietatea Băncii Asociate A. S. cu prețul de strigare de 1.200.000 Lei, iar după aceasta imediat edificiul magaziei de cereale, care formează proprietatea Băncii Asociate cu prețul de strigare de 500.000 Lei, și apoi imobilul de depozitul de lemne cu prețul de strigare de 480.000 Lei.

Vadiul este 10% a prețului de strigare, care sumă amatorii trebuie să-o depună în numerar la mâinile notarului public, care va proceda.

Contractul apt pentru intabulara dreptului de proprietate îl va primi cumpărătorul după aprobarea Comisiei de Lichidare, dar în termen de maximum 30 zile.

Toate taxele, precum și speciale de contract cad în sarcina cumpărătorului.

Comisia de licitație a Băncii Asociate din Arad.

A sosit

Cele mai ieftine și moderne

Ghete la magazinul

Marcu Bota Arad, Bdul. Reg. Ferdinand 27.

Pantofi negri de la .. Lei 480—
“maro” .. 680—

“de dame” .. 460—

ghete pentru copii .. 180—

pentru funcționari și elevi 10%
reducere din prețurile de galantă

Nicăiři nu se poate cumpăra marfă de textile,
bumbac, misir și mărunțișuri mai
eftin și calitate mai bună decât la

MATEI GOGOLAK
Siria

Serviciul Technic al Jud. Arad

la No. 3302 | 928.

Publicație de licitație,

Să publică licitația publică pe ziua de 3 Noemvrie 1928 ora 12 a. m. la Prefectura Județului Arad, cu termen scurt, pentru repararea urgente podului de lemn No. 29 de pe șos. jud. *Seleuș—Cermei — Talpoș* klm. 42.100 peste *Crișul Negru* în comuna *Talpoș*, cu deschidere de 100 m. Suma devizului este de lei, 130000.

Condițiunile și proiectul se pot vedea la Serviciul Technic Jud. Arad, între orele oficioase.

Licităția se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice art. 72-83 în localul Prefecturei Județului Arad.

Arad, la 18 Oct. 1928.

Serviciul Technic al Jud. Arad.

**REGATUL ROMÂNIEI
PREFECTURA JUD. ARAD.
Serviciul Financiar și Economic**

No. 34736

Arad, la 12 Oct. 1928.

Publicație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 21 Noemvrie 1928 orele 12 a. m. se va ține în localul Serviciului Financiar și Economic dela Prefectura Județului Arad, licitație publică cu oferte inchise în conformitate cu art. 72 și următorii din legea Contabilității publice, pentru furnizarea instrumentelor lor medicale necesare spitalului Ineu.

Caietul de sarcini se poate vedea în biroul Serviciului Financiar și Economic în zilele oficioase între orele 11—13 din zi.

Amatorii vor depune odată cu înaintarea ofertei și o garanție de 10% din suma oferită.

Prefect. **Şeful serviciului.**
ss) *Putici* ss) *Stanca*.

Publicație.

Se publică spre cunoștință generală, că în ziua de 8 Noemvrie 1928 se va ține licitație, cu oferte inchisă, pentru vânzarea lemnelor de foc nefasonate și afătoare în pădurea comunei Sâmbăteni, din hotarul comunei Cladova, și pentru vânzarea lemnelor ce sunt netăiate din parchetul anilor 1926 și 1927.

Licităția se va începe la ora 9 în localul primăriei din comuna Sâmbăteni.

Condițiunile de vânzare se pot vedea sub durata orelor oficioase în biroul notarial.

Sâmbăteni, la 15. Oct. 1928.

Primăria.

No. 1707—928

**ROMANIA.
PRIMĂRIA
Municipiului Arad.**

Serviciul economic

Publicație.

Se aduce la cunoștință generală că proximul târg regnicolar în orașul Arad se va începe cu ziua de 2 Noemvrie și va dura 5 zile, adică până la 6 Noemvrie 1928.

In ziua de 2 Noemvrie se va ține târgul de vite cu copite crepate și cai, în ziua de 3 Noemvrie se va ține târg de mărfuri și de cai, iar în ziua de 4, 5, și 6 Noemvrie se va ține exclusiv târg de mărfuri.

Președintele Comisiunel:

Interimare:

Secretar General:
p. (ss) *Varjassy* p. (ss) *V. Dărlea*.
Nr. 24054 | 1928.

Primăria comunei Macea.**PUBLICAȚIUNE.**

Primăria comunei Macea (jud. Arad), aduce la cunoștință generală că la data de 2 Octombrie 1928, s-au găsit 2 iepe în pripă și anume:

1. Una iapă murgă, de cca 14 ani piciorul drept posteriat pintenog, cu stea prelungită în frunte și

2. Una iapă murgă închis, de cca 14 ani, ambele picioare posterioare pintenoage.

Invităm proprietarii necunoscuți pentru aș dovedi dreptul de proprietate în termen de 8 zile, său cel mult până, în ziua de 30 Octombrie 1928 incuziv, căci la din contră, bazați pe dispozițiile § 107 din Legea art. XII—1928, combinat cu § 107 din Regl de Aplicare al acestei Legi cu No. 48 000—1924, caii vor fi vânduți prin licitație publică orală la data de 23 Noemvrie 1928, orele 9. a. m. în localul Primăriei și pe lângă respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din Legea asupra Contabilității Publice.

In vederea licitației, caietul de sarcini și condițiunile se pot vedea zilnic în biroul Notarial, între orele oficioase.

Macea la 10 Octombrie 1928.
Primar: **Gh. Ardelean** Notar: **G. Fărcașu**

**PRIMĂRIA
Municipiului Arad.**

Publicație.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru lucrările de compactare pe anul 1929, în ziua de 8 Decembrie 1928, ora 10 a. m. se va ține licitație publică cu oferte inchise și sigilate în biroul Serviciului economic (Primăria etaj Camera Nr. 104) în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caietul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de serviciu.

Arad, la 16 Octombrie 1929.
Nr. 23.720 | 1928.

Serviciul economic.

**PRIMĂRIA
Municipiului Arad.
PUBLICAȚIUNE.**

Se aduce la cunoștință generală, că pentru furnizarea imprimatelor necesare Municipiului pe anul 1929, în ziua de 29 Decembrie 1928, ora 10 a. m. se va ține licitație publică cu oferte inchise și sigilate în biroul Serviciul economic (Primăria etaj Camera Nr. 104) în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caietul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de serviciu.

Arad, la 16 Octombrie 1928.
Serviciul economic.

Nr. 23.719—1928.

**PRIMĂRIA
Municipiului Arad.
PUBLICAȚIUNE.**

Se aduce la cunoștință generală, că pentru procurarea imprimatelor, registrelor, articolelor de cancelarie necesare comunei în anul 1929, se va ține licitație publică în localul primăriei în ziua de 24 Noemvrie 1928, ora 11 a. m. în conformitate cu art. 72—82 ale legii contabilității publice.

No. 1708—1928.

Publicație.

Primăria Sâmbăteni ține licitație publică în ziua de 8 Noemvrie 1928 ora 9 pentru vânzarea alor 3 buc. veri comunali selecționați.

Licităția se va ține la primărie în conformitate cu art. 72-82 din Legea contab. publ.

Sâmbăteni, la 15 Oct. 1928.

Primăria.

No. 1708—1928.

No. 1203 | 1928.

Glogovăț la 16 Oct. 1928.

Publicație.

Se aduce la cunoștință publică, că pentru procurarea imprimatelor, registrelor, articolelor de cancelarie necesare comunei în anul 1929, se va ține licitație publică în localul primăriei în ziua de 24 Noemvrie 1928, ora 11 a. m. în conformitate cu art. 72—82 ale legii contabilității publice.

Notar: Pres. Com. Int. *Mihail Hoffmann Pavel Haidt*

No. 1205 | 1928.

Glogovăț, la 16 Oct. 1928.

Publicație.

Se aduce la cunoștință publică, că pentru procurarea furajelor necesare în anul 1929, pe seama animalelor de prăsilă ale comunei se va ține licitație publică în localul primăriei în ziua de 24 Noemvrie 1928, ora 9 a. m. în conformitate cu art. 72—82 ale Legii Contabilității publice.

Notar: Pres. Com. Int. *Mihail Hoffmann Haidt Pavel*

No. 1204 | 1928.

Glogovăț, la 16 Oct. 1928.

Publicație.

Se aduce la cunoștință publică, că pentru procurarea materialului de luminat necesar comunei în anul 1929, se va ține licitație publică în ziua de 24 Noemvrie 1928, ora 10 a. m. în localul primăriei în conformitate cu art. 72—82 ale legii contabilității publice.

Notar, Pres. Com. Int. *Mihail Hoffmann Haidt Pavel*

CONVOCARE.

Onorați actionari ai Băncii Asociale sub licidare din Arad sunt rugați să binevoiască a participa la adunarea Generală extra ordinată ce se va ține în ziua de 18 Noemvrie 1928.

La ordinea zilei

1. Alegerea unui grefier și cenzori
2. Darea de seamă a comisiei de licidare

3. Complectarea co misiei de licidare
4. Diverse chestiuni de ordin administrativ

și alte eventuale propunerile.

Judecătoria rurală Rovine

No. 2164—1928

Cenz. Prefectura Județului.